

OHIZ KANPOKO BATZARREA EUSKALTZAINDIAREN 75. URTEURRENEKO BATZARREAK ETA OSPAKIZUNAK PRESTATZEKO

Arantzazun, 1993ko urriaren 1ean

Haritschelhar, J., euskaltzainburua
Lekuona, J.M., euskaltzainburuordea
Knörr, E., idazkaria
Arana, J.A., diruzaina
Altuna, P.
Charritton, P.
Krutwig, F.
Larre, E.
Ondarra, P.
Oyharçabal, B.
Peillen, Tx.
Satrustegi, J.M.
Villasante, L.

Lizundia, J.L., idazkariordea
Zearreta, J.J., ekonomi eragilea
Badiola, R., argitalpen eragilea
Telleria, P., eragile teknikaria

Aduriz, J.A., LEF azpibatzerde idazkaria
Kintana, X., Euskara Batuko ohargilea
Kortazar, J., Literatura Ikerketa azpibatzerde idazkaria
Urrutia, A., Jagon saileko idazkaria
Zalbide, M., Hiztegegintza batzerde idazkaria

irekia izan dadin nahi du Euskaltzaindiak, esan du, idazle, irakasle eta euskaltzaleek parte hartuko dutela. Hitzaldi eta txostenek osatua izango da, hitzaldiak oro aginduak, halaber txostenetarik batzuk.

P. Charrittonek soziologi alorra ere ukitu behar dela esan du, irratitelebistetan, idatzizko prentsan eta irakaskuntzan gertatzen diren arazoak aztertzeke. Ildo beretik mintzatu da X. Kintana, eta horren gainean bibliografia lana eratzea proposatu du. E. Knörren ustez, urriko Biltzar nagusi horretan, gizarte ikuspegiak ez, hizkuntza bera aztertu behar da soilik, ahalik eremu gehienetan. Gainera,

Arantzazun, gogartetxean, 1993ko urriaren 1ean goizeko hamar t'erditan, bildu da Euskaltzaindia batzerde idazkariekin, Akademiaren 75. urteurreneko batzarreak eta ospakizunak prestatzeko. Aldamenean ageri diren lagunak etorri dira. Ezin etorria adierazi dute M. Azkarate, J.-L. Davant, J.M. Lekuona, P. Salaburu, J. San Martin, I. Sarasola eta P. Zabaleta euskaltzain osoek; P. Goenaga Gramatika batzerdeko idazkariak eta M. Gorrotxategi Onomastika batzerdeko idazkariak.

Hasierako hitzak Euskaltzainburuak egin ditu, 1994ko urriaren 1ean egingo den Biltzarren egitarauaren lehen zirriborroa azaltzeko, hartako izendatu zen batzerdeak aurkeztu bezala. Biltzara guztiz

denbora mugatua dela esan du. Gehiengoaren iritziz, euskara batua, gramatika eta hizkuntzalaritzaren eremuak dira Biltzarrean erabili beharrak, besteak gutietsi gabe.

Jagon Sailaren proposamena irakurri du A. Urrutia idazkariak eta M. Zalbidetik argibidea osatu, irakaskuntzari dagokiola, batez ere. Sailaren Jardunaldiak Bilbon, 1994ko otsailaren 25 eta 26an, egingo dira, eta euskara zuzena izango dute ardatz, nahiz jagote eginkizunaren beste alorrak bidenabar aipa daitezkeen. *Euskara zuzena* deitura hoberena den galdegin dute P. Oyharçabalek eta P. Altunak. Oraingoz horrela utziko da.

Lexikologi Jardunaldien azalpena egin du ondoren. J.A. Adurizek. Donostian, urtarrilaren 28ean egingo dira, eta atzizkiak izango dira mintzagai nagusia.

Gramatika batzordearen asmoa aurkeztu du gero P. Altunak. Sintaxiari buruz eztabaidatzeko izango dira, batez ere, Jardunaldiak, Iruñean, martxoaren 25ean egingo direnak. Erabilera ustez okerrak aztertuko dira, batetik, eta, bestetik, euskara baturako zenbait proposamen (hala nola *arazi*-ren erregimena). Hizaldi labur batzuk ere eskainiko dira.

Hiztegi Batuko batzordearen azalpena egin du hurrena J.A. Adurizek. Apirilaren 22 eta 23an Gasteizen, egingo ditu Jardunaldiak batzorde honek. Bost mila hitzeko hiztegia lantzea da helburu nagusia.

J.L. Lizundiak ahoskeraz eratu nahi den batzordeñoaren lana azaldu du ondoren. Maiatzean bilduko da, 27 eta 28an. Fonologi batzordeñoa izendatzea ikusi dute bilduek egokien.

Onomastika batzordearen xedeak agertu dituzte gero E. Knörrek eta J.L. Lizundiak. Exonomastikari erabateko lehentasuna emango zaio, azken lauzpabost hilabeteetan bezala. Ponte-izenen, pertsonaia historikoen izenen eta munduko leku-izenen euskarazko formak arautzea izango da helburua. Jardunaldiak Miarrirtzen egingo dira, ekainaren 23, 24 eta 25ean. P. Altunak Hiribarrenen *Escaldunak* poeman ageri diren izen propioak aipatu ditu. Batzordea ahalik informazio gehiena lortzen saiatzen dela esan du E. Knörrek eta eskaintza eta iradokin guztiak eskertzen dituela.

Literatura batzordeari datxekola, J.M. Lekuonak agertu du haren asmo nagusia. Euskal metrikaren eskuliburua lantzen ari da aspaldisko eta Donostian, uztailearen 23, 24 eta 25ean, egingo diren Jardunaldietan, burutu nahi da.

J.L. Lizundiak esan du egutegi honetan aldaketak gerta litezkeela, baina lehenbailehen guztiz finkatzea komeni dela.

Azkenik, Biltzarrari dagokion numerazioaz hitz egin du J.A. Aranak. Gerra aurreko bi biltzarrak (*Euskal egunak*) kontuan harturik orain arteko numerazioa aldatu beharko litzateke. Nahasgarri izan litekeela-ta, ordea, gauzak bertan uztea erabaki da. XIII. Biltzarra izango da, hortaz, urriko hori.

Eta beste gairik ez zela bukatu da batzarrea.

Jean Haritschelhar,
euskaltzainburua

Endrike Knörr,
idazkaria